

Nr 72.

Ankom till riksdagens kansli den 18 mars 1938 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillägg till avtal om regleringen av sjöarna Uddjaur och Storavan.

(4:e avd.)

I en den 18 februari 1938 dagtecknad proposition, nr 124, har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett vid statsrådsprotokollet fogat tillägg till avtal om regleringen av sjöarna Uddjaur och Storavan.

Skellefte älv, genom vilken flera stora sjöar — däribland Hornavan, Uddjaur och Storavan om respektive 248, 179 och 174 kvadratkilometer — avrinna, har mellan Storavan och älvens utlopp en längd av omkring 207 kilometer och en sammanlagd fallhöjd av något över 418 meter. I älvens övre fallsträcka från Storavan till och med den kronan tillhöriga Vargforsen, med en fallhöjd om tillhoppa 237.4 meter äger kronan omkring 174 meter eller omkring 73 procent, medan Skellefteå stad äger alla vattenfall av betydelse nedanför Vargforsen, däribland Finnforsen och Krångforsen, de enda utbyggda fallen i älven.

Genom ett den 5 och 10 juni 1930 mellan vattenfallsstyrelsen och Skellefteå stad träffat, av Kungl. Maj:t den 24 april 1931 godkänt avtal angående kronans deltagande i reglering av sjöarna Uddjaur och Storavan — vilken reglering numera genomförts — har kronan förbundit sig att jämlikt grunderna i vattenlagen lämna bidrag till regleringskostnaden, så snart något av kronans vattenfall i älven blir utbyggt med ett kraftverk, vid vilket den genom regleringen vunna ökningen i lågvattenmängden kan nyttiggöras.

Enligt det nu till prövning föreliggande tilläggsavtalet skulle kronan efter samma grunder delta i en fortsatt reglering, avseende utförande av en kanal för avtappning vintertid av vatten från Hornavan till Uddjaur.

Vattenfallsstyrelsen har i ärendet anfört bland annat följande:

Detta företag skulle särskilt under vattenfattiga år möjliggöra ett bättre utnyttjande av den redan verkställda regleringen av Storavan och Uddjaur och utgör således endast en ytterligare utbyggnad av samma reglering.

Genom utslag den 15 januari 1938 har Norrbygdens vattendomstol på ansökan av Skellefteå stad lämnat sitt tillstånd till företaget. I utslaget har domstolen uttalat, att genom den sökta avsänkning av Hornavan skulle erhållas ett ytterligare magasin av omkring 67 miljoner kubikmeter. Där-

igenom skulle möjliggöras en ökning av lågvattenmängden, som dels för Skellefteå stads bebyggda strömfäll vid Finnforsen och Krångforsen skulle medföra en ökning av kraftens kapitalvärde av omkring 495,000 kronor, dels för de obebyggda fallen Vargforsen — som tillhör kronan — Båtforsen och Karsbäcksforsen skulle medföra en ökning i deras värde av sammanlagt omkring 105,000 kronor. På Vargforsen enbart i obebyggt skick skulle härav belöpa cirka 41,000 kronor. Kostnaderna för företaget, däri inräknat kostnaden för underhåll, förnyelse och skötsel, ha av domstolen beräknats till 420,000 kronor, vadan domstolen funnit, att vattenlagens stadganden om visst förhållande mellan nytta och skada icke lägga hinder i vägen för företaget.

Utskottet.

De skäl, som föranledde statsmakterna att godkänna huvudavtalet, torde, såsom departementschefen framhållit, äga giltighet jämväl i fråga om det nu föreliggande tilläggsavtalet. Med tillstyrkande alltså av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna det vid statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 18 februari 1938 fogade tillägget till avtal om regleringen av sjöarna Uddjaur och Storavan.

Stockholm den 18 mars 1938.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 69.
